YIL: 2 — SAYI: 51
17 MART 1976
ÇARŞAMBA GÜNLERİ ÇIKAR
Adres : P.K. 68 ZONGULDAK
Fiyatı : 100 krş.

İŞÇİ DAVASI

«Belli bir ülkede sosyalist hareket ne kadar genç ise, sosyalist olmayan ideolojiyi yerleştirme çabalarına karşı o ölçüde çetin mücadelelere girişilmelidir.»

DÜNYADA DETANT – ÜLKEDE SOSYALİZM

SAVAŞ SANAYİSİNE HAYIR !..

BAŞYAZI

Sosyal Demokratların arkasına sığınarak faşizme karşı mücadele verilmez

Bildiğimiz gibi Milliyetçi Cephe (MC) hükümeti işbaşına geldikten sonra kanlı olaylar artarak birbirini kovaladı. Siyasi cinayetler arttı.

Yine bildiğimiz gibi sermaye sınıfının MC iktidarını destekliyen kanadının asıl amacı «anarşi» bahanesiyle baskı yönetimi getirmek. Böylece gelişen işçi sınıfı hareketini zor yoluyla bastırmak. Ücret artışlarını durdurmak, grevleri yasaklamak. Sermayenin egemenliğini pekiştirmek.

MC iktidarı önce sıkıyönetim kararı almaya çalıştı. Bunu sağlıyamadı. Şimdi onun yerine sivil «sıkıyönetim» hazırlıkları yapılıyor. Kanunlarda yapılacak değişikliklerle valilere sıkıyönetim yetkileri verilmek isteniyor. Böylece ayrıca sıkıyönetim ilânına lüzum kalmadan baskı tedbirleri uygulanabilecek. İşçi hareketinin canlandığı yerlerde şiddet ve zor yoluna gidilecek. Devletin sivil yapısı baskıcı bir nitelik kazanmış olacak.

Ayrıca devlet kadrolarına sermayenin baskısını uygulamaya gönüllü insanlar alınıyor. Özellikle polis teşkilatına sağcı eğilimli kişiler doldurulmaya çalışılıyor. İktidarın fikriyatına tam uymıyan polis ve diğer devlet memurları başka yerler tayin ediliyor.

Bütün bu gelişmelere «faşizan hareketler» adı veriliyor. Bazı sosyalist parti ve kişiler ise mevcut yönetimin «faşizm» olduğunu ileri sürüyor. Bu sebepten bütün sosyalistler, ilerici demokratlar, sendikalar bu hareketlere karşı çıkıyor. «Faşizme karşı demokrasi mücadelesi» bayrağı açıyorlar. Bununla ilgili olarak mitingler, kapalı salon toplantıları yapılıyor. Bu mücadele başlıca iki görüşe dayandırılıyor.

1 — Milliyetçi Cephe iktidarı «faşist» bir iktidardır. Veya en azından faşizmi getirmeye hazırlanan bir iktidardır.

2 — Buna karşılık Cumhuriyet Halk Partisi faşizme karşıdır. Demokratik hak ve özgürlüklerden yanadır. Onun için faşizme karşı verilecek mücadelede CHP ile iş ve güç birliği yapılmalıdır. Ve sonuç olarak MC iktidarı düşürülmeli, CHP iktidarı kurulmalıdır.

TARİH NE GÖSTERİYOR

Faşizme karşı verilecek mücadelede «sosyal demokratlara» umut bağlamak tarihi gerçeklere aykırıdır. Tarihin hiç bir devrinde ve hiç bir ülkesinde, sosyalistlerin faşizme karşı verdiği mücadelede, sosyal demokratlar, sosyalistlere yardımcı olmamışlardır. Tam tersine faşistlerle birlik olup sosyalistlerin başını ezmişlerdir. Sosyal demokratlar, faşistlerle, sosyalistler arasında bir tercih yapmak durumunda kaldıklarında daima faşistlerden yana olmuşlardır. Örneğin Almanyada böyle olmuştur. Alman işçi sınıfının sosyalist liderlerinin kafalarını dipçikle parçalıyan kralcı subaylara bu emri veren sosyal demokrat başbakan Ebert'dir. İspanya iç savaşında, faşistlerin, İspanyol cumhuriyetçilerini yoketmesine seyirci kalan, cumhuriyetçilere gidecek yardımların yo.lunu kesen faşist bir hükümet değildi. O zamanki Fransız sosyal demokrat başkanı L. Blüm'dü.

SOSYALİSTLER SOSYAL DEMOKRATLARI KORUYOR

Bugün, Türkiye'de, yanlış bir düşünce var. Bu düşünce hem sosyal demokratlar hem de bazı sosyalistler tarafından ileri sürülüyor. Onlara göre sosyal demokrat CHP, sosyalistleri koruyor. Demirel'de bunu iddia ediyor. Fakat olaylar tam bunun tersini gösteriyor. Sosyal demokratlar, sosyalistleri korumuyor. Sosyalistler, sosyal demokratları koruyor. Bugün meydanlarda, mitinglerde MC iktidarına karşı en büyük mücadeleyi kimler veriyor? Sosyalistler. Buna karşılık sosyal demokratlar, meclis içinde «mobilya» hikayeleri ile hükümeti düşürmeye çalışıyorlar. MC iktidarına karşı aktif mücadele yürütmeye yanaşmıyorlar. Yanaşmıyacaklar.

VAKIFLARA PARA YOK

Vakıflara kesilen paralar uçak tekellerinin kasasına gidiyor.

Rüşvet olayları üzerindeki tartışmalar devam ediyor. Emperyalist tekeller mallarını satmak için verdikleri rüşvetleri peşpeşe açıklıyorlar. Rüşvetleri en çok petrol ve silah tekelleri veriyor. Bu arada kapitalist ülkelerdeki devlet görevlilerinin de rüşvetler aldığı açıklanıyor.

Rüşvetlerin açıklanması Türkiye'yi de etkiledi. Eski Hava Kuvvetleri Komutanı ve Hava Kuvvetlerini Güçlendirme Vakfı Başkanı Emin Alpkaya istifa etmek zorunda kaldı. Daha sonra bazı yüksek rütbeli subaylar da görevlerinden alındı. Rüşvet nedeniyle haklarında soruşturma açıldı.

Silahlanma çığlıkları atılıyor

Son yıllarda «Milli Savaş Sanayisi» kurulmasının çok lâfı ediliyor. Özellikle Kıbrıs harekâtı ve Amerikan ambargosundan beri bu iş çok konuşuluyor. Bu iş için çeşitli bahaneler ileri sürülüyor. Savaş tahrikçiliği yapılıyor. Sonra da işçilerden, emekçilerden para isteniyor. Savaş sanayisi kurmak için kara, hava, deniz kuvvetleri vakfına para kesiliyor. Bu vakıflarda milyonlarca lira toplanıyor. Ama bu paraların nereye harcandığını ve harcanacağını kimse bilmiyor. Vakıflardan hesap sormak yasak ediliyor. Bu yetmezmiş gibi, bazı işçi sendikaları da araya giriyor. Hem vakıflar için para kesilmesine önayak oluyor, hem de kendileri ayrıca silah fabrikası kurmak için para kesiyor. Örnek olarak Türk - İş, «Motor sanayisi» bahanesiyle para topluyor.

İşçi sınıfı savaşlara karşıdır

İşçi sınıfının savaştan bir çıkarı yoktur. Savaşları çıkaran sermaye sınıfıdır. Eskiden sosyalist ülkelerin saldıracağı bahanesiyle kapitalist ülkelerin silahlanmak zorunda [illegible] kaldığı söylenirdi. Ancak [illegible] ilk soyalist devletin kuruluşundan bu yan böyle bir saldırı görülmedi. Tam tersine kapitalist ülkeler sosyalist ülkelere saldırdı. Sosyalist ülkeler başından beri uluslararası barışı savundu. Bu görüşünü kapitalist ülkelere kabul ettirmeye çalıştı. Geçen yıl yapılan Helsinki Konferansı bunun en son örneğidir.

Bu konferansta sosyalist sistemin savunduğu «Uluslararası anlaşmazlıkların barışçı yoldan çözümü» ilkesi bütün Avrupa Ülkeleri tarafından kabul edildi. Türkiye de Helsinki kararlarının altına imza attı. Buna rağmen Türkiye'de silahlanma yarışı devam ettirilmek isteniyor. Türkiye'nin komşu ülkelerle arası açılmak isteniyor.

İşçi sınıfından silahlanma için [illegible] para istenemez. Kapitalist ülkelerde silahlanmadan en büyük zararı işçi sınıfı görür. Silahlar içerde de kullanılsa, dışarda da kullanılsa işçilerin üzerine çevrilir. Silahlar içerde sermaye sınıfının iktidarını korumak için kullanılır. Dışarda da sermaye sahiplerinin çıkarları için işçiler, emekçiler savaşa sokulur. Savaş sanayisi için para kesilmesine işçi sınıfı dur demelidir.

Bütün işçiler savaş fonlarına kesilen paralara karşı çıkmalıdır. Çeşitli yollarla silah tekellerinin beslenmesine karşı çıkmalıdır. Bütün işçi sendikaları silahlanmaya karşı çıkmalıdır. Bütün işçiler sendika yöneticilerini buna zorlamalıdır. Bugüne kadar sendikaların savaş için kestiği paralar işçilerin eğitimi için kullanılmalıdır.

İşçi sınıfı uluslararası barış için mücadele etmelidir.

Savaş sanayisine hayır!
Vakıflara para yok!

ECEVİT FİKİR ÖZGÜRLÜĞÜ TANIMIYOR

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, iktidar hırsıyla sağa - sola saldırıyor. 6 Mart tarihinde Mersin'de bir CHP mitingi yapıldı. Bu mitingde konuşan Ecevit, kendisi gibi düşünmeyenlere akıl öğretmeye kalkıştı. Mitinge katılan bir grubun «Kıbrıs'a hürriyet, işgale nihayet» diye bağırmalarına Ecevit dayanamadı. Kalabalığa dönerek, «Bunlar sahte solculardır, gerçek solcu bizleriz» diye bağırdı. Ecevit bu tutumuyla, ikide bir sözünü ettiği fikir özgürlüğüne inanmadığını gösterdi. Aslında gerçek sosyalistler Ecevit'le «solculuk» yarışı içinde değildir. Ecevit'in «solculuk» deyince neyi anladığı da belli değildir. Sosyalistlerin neyi savunduğu bellidir. Sosyalistler sosyalist sistemin kuruluşundan yanadır. Başka ülkelerin toprağında sosyalistlerin gözü yoktur. Ecevit sosyalist sisteme açıktan karşı çıkamaz. Kapitalist sistemi de açıktan savunamaz. Sözde her ikisine de karşı olduğunu söyler. Kitlelerin desteğini kazanmak için «solculuk»» gibi belirsiz terimler kullanır. «Özgürlük, demokrasi» nutukları atar. Hayatta bunun tersini yapar. Yine Ecevit'in sık sık dilinden düşürmediği bir kelime de «barış»tır. Ecevit, meydanlarda konuşurken «barış güvercini» uçurarak gösteriş yapmayı ihmal etmez. Ama bir yandan da savaş tahrikçiliği yapmaya devam eder. Ecevit, geçen hafta yine böyle bir tahrikte bulundu. İki komşu ülke olan Türkiye ile Yunanistan'ın arasını açmaya çalıştı. «Ege denizindeki haklarımız kayboluyor. Baştaki hükümet haklarımızı korumuyor» diye demeç verdi. Böylece, Ecevit, kitlelerde mevcut «Yunan düşmanlığı» hislerini kışkırtarak savaş tahrikçiliği yaptı.

Hepsi bir yana, Ecevit'in demokrasiden yana olmadığı kendi partisi içindeki tutumundan da bellidir. Kendi partisi içinde fikirlerin serbestçe tartışılmasını sağlamak şöyle dursun, Ecevit, farklı görüşlere tahammül bile edemiyor. CHP merkez yöneticilerinden bazılarının son istifaları bunu bir daha gösterdi.

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ KONGRESİ TOPLANIYOR

TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz.

Türkiye'de 1961 . 1971 arasında «sosyalist parti» olarak sadece Türkiye İşçi Partisi vardı. Bu partinin içinde ve dışında sosyalizm anlayışları değişik olan guruplar vardı. Bu parti 12 Mart döneminde «ırkçılık» yaptığı iddiasıyla kapatıldı. Partinin yöneticileri ise, «işçi sınıfı diktatörlüğü kurmaya çalıştıkları» iddiasıyla mahkum edildiler.

1974 e kadar yeni bir parti kurulmadı. İlk olarak 16 Haziran 1974 tarihinde Türkiye Sosoyalist İşçi Partisi (TSİP) kuruldu. Bunu daha sonra diğerlerinin kuruluşu takip etti. Vatan Partisi (VP), Türkiye Emekçi Partisi (TEP), Türkiye İşçi Partisi (TİP) ve Sosyalist Parti (SP) kuruldu.

Başlangıçta TSİP büyük umutlarla kuruldu. Kurucular, bazı guruplar haricinde bütün sosyalistleri TSİP'e çağırdılar. Önce belli noktalarda birleşelim, gerisi sonra gelir dediler. Ama bu hesap tutmadı. TSİP'in sağlam bir fikir temeline sahip olamayışı her olayda kendini gösterdi. Bu temelsizlik yüzünden TSİP üyelerinin çabaları da hedefine varmadı. Bir sürü eleman tutuklandı. Çeşitli baskılarla karşılaştı. Ancak bütün bu çabaların işçi sınıfı hareketine bir katkısı olmadı.

TSİP 21 - 24 Mart tarihlerinde genel kurulunu topluyor. Genel Kurula 14 ilden 32 delege katılıyor. Böylece, mevcut sosyalist partiler arasında genel kurulunu ilk defa TSİP toplamış oluyor. Bu genel kurul işte bu bakımdan önem taşıyor.

Her şeye rağmen TSİP'in elinde bazı imkânlar vardır. Bir aylık dergisi, iki haftalık gazetesi vardır. Değişik yerlerde ilçe teşkilâtları vardır. Çevresinde toplanmış iyi niyetli kadrolar vardır. TSİP bütün bu imkanları «sosyalizm için mücadele veriyorum» diyerek toplamıştır. Şimdi TSİP elindeki imkanları yine sosyalizm mücadelesi yolunda kullanmak zorundadır.

TSİP «işçi sınıfı partisi» olamayacağını kabul etmelidir. Geçmişte denenen yolların çıkmaz olduğunu görmelidir. TSİP yöneticileri genel kurulu, yapılan hataların düzeltilmesi için bir fırsat olarak kullanmalıdır. TSİP bundan sonra bütün gücünü işçi sınıfı partisinin fikir temelinin oluşturulması için kullanmalıdır. Bütün imkanlarını işçi sınıfı bilimi açısından Türkiye şartlarının tartışılması için kullanmalıdır.

Dünyanın ve Türkiyenin somut şartlarının kavranılması, işçi sınıfı hareketine güç katacaktır.

OKUYUCU MEKTUPLARI...

Bir maden işçisi İşçi Davası satın alırken.

İŞÇİLER VE İŞÇİ DAVASI

Geçen sayımızda İşçi Davasının satışından notlar yayınlamıştık. Bu sayımızda da gazetemizin satışından notlar yayınlamaya devam ediyoruz.

● Kozlu'nun İhsaniye denilen bölümünde gazete satılırken, kahvehanelerden birindeki bir işçi «Bizi Allah kurtarır.» dedi. Bir başka kahvehanedeki işçi ise «İşçi halinden memnun» dedi.

● Trende gazete satılırken bir işçi «Şimdi siz bu gazeteyi satıyorsunuz. İşçi içindekileri okuyunca öğrenince ne olacak? Ne yapabilirler» diye sordu. Gazeteyi satan arkadaş, «Grev yaparlar, haklarını alırlar» dedi. Bunun üzerine işçi, «Grev yapınca ne olur? Zaten grev yapılıyor. İşçi iyi para alıyor, halinden memnun.» diye cevap verdi.

● Yol geçidinde gazete satılırken bekçilerden biri engellemek istedi. Buna karşılık bir demiryolu işçisi, «Siz ona bakmayın, gazetenizi satın.» diyerek gazeteye sahip çıktı.

● Ocağa girecek bir kaç işçi paraları olmadığı için gazete alamadı. «Çıktıktan sonra ancak alabiliriz» dediler.

● Bir işçi ciğerlerinin yarısının olmadığını yemin ederek söyledi. «Ciğerimin yarısını aldılar» dedi. Halinden memnun olmayan bir yüz ifadesi vardı.

● Karadon Bölgesinde gazete satılıyordu. Bir işçi, «İşçinin anası ağlamış, sizmi işçiyi düzelteceksiniz?» diyerek umutsuzluğunu belirtti.

● Asma Bölümünde gazete satılıyordu. Satan arkadaş, kahvehanede oturan bir işçiye gazete hakkındaki fikirlerini sordu. «Nasıl, sizin sorunlarınızı yazıyor mu?» dedi. İşçi, «yazınca sorunlarımız hallediliyor mu, bize sahip çıkan var mı?» diye cevap verdi. Daha sonra dertlerini şöyle sıraladı:

● Sendikacılar, ancak para keserler, işyerine uğradıkları yok. Ne bir sendikacı ne de temsilciler işçilerin yanına uğramıyor.

● Sigorta hastanesinde işçilere bakılmıyor.

Gazeteyi satan arkadaşın «Zonguldakspor'a kesilen paralara ne diyorsun?» sorusuna ise şöyle cevap verdi: «Hayır, kesilmesini istemiyoruz. 25 lira vermeyince bizi kapıdan içeri bırakmıyorlar. Aranızda imza toplayın, işverene verin diyorlar. Biz birkaç kere imza verdik ama düzelen birşey olmadı.»

Aynı yerde bir başka işçi, «Sendikanın dışındaki şahıslara, sendika yöneticileri çek veriyor. Gözümle gördüm.» dedi.

● Kahvehanede gazete satarken bir işçi, «İşçi davası, memleketin en büyük davasıdır» dedi.

● Bir kahvede gazete satılırken işçiler, «Milletvekilleri 30 bin lira alıyor. Ondan bahsedin.» dediler.

● Kozlu Bölgesinde bir işçi «Biz evde Emniyet Nizamnamesini okuyamıyoruz. İşçi Davası'nı mı okuyacağız?» dedi.

● Demirel'in büyükçe bir resminin basıldığı sayı idi. Gazete satılırken Demirel'in resmini gören bir kaç işçi gazeteyi almaktan vazgeçtiler. «Bu gazete Demirel'i tutuyor.» dediler.

● İşçiler yetişkin çocuklarının iş bulamamasından şikâyet ediyor. Bir işçi «Burada 48 yaşındakiler muamele yaptırıyor. 20 yaşındakiler köyde boş geziyor. Anarşist olaylar bundan başlıyor. (işsizlikten)» diyerek bu konudaki düşüncelerini belirtti.

● Gazete satışından edindiğimiz intibalara göre, ocak şefinden mühendise kadar birçok iş amirleri, İşçi Davası gazetesini satın almamaları için işçilere baskı yapıyor. İşçiler, «Bu baskı altında ne yapalım? EKİ, bizim yemek, eğlenme, yatma, dinlenme ve çalışma gibi sorunlarımızla ilgilenmediği gibi bir de kendi paramızla aldığımız gazeteye karşı çıkıyorlar.» diyor.

● Kozlu Onyedi Bölgesinde gazeteyi alan bir işçi duygularını şu şekilde dile getiriyor. «Bu gazeteyi tüm işçi arkadaşlara tavsiye ederim. Gerçekten çok iyi bir gazete. Benim evime posta gelmiyor. Gelse bende abone olurdum.»

● Bir başka işçi ise, işçilerin dağınıklılığından duyduğu sıkıntıyı şöyle ifade ediyor. «Yok kardeşim, yok. Her kafadan ayrı ses çıkıyor. Bir birlik olabilsek daha ne isterdim.»

İŞÇİ DAVASI'na

Göndermiş olduğunuz son iki sayıyı aldık. Son iki sayının parası 20 lirayı gönderdik. Bundan böyle çıkacak sayıları göndermenizi istiyoruz.

Alaşehir işçileri tarafından gazeteniz (İŞÇİ DAVASI) ilgi görmektedir.

Özel olarak Türkiye işçi sınıfından, genel olarak Dünya işçi sınıfından tecrit edilmiş GOŞİST mahlûklar tarafından İŞÇİ DAVASI eleştirilmektedir. Bizler eleştiri kabul ederiz, fakat eleştiri yapıcı olmalıdır.

«İŞÇİ DAVASI» hiçbir zaman maceracı, eylemci goşistlerin davası olamaz.

Bizler deriz ki; İŞÇİ DAVASI gazetesi işçi sınıfının yükselen SOSYALİZM mücadelesinde doğru tavır almaktadır.

Devrimci selamlar. Uğraşlarınızda başarılar dileriz.

Reşat Özkızılcık
ALAŞEHİR/MANİSA

Çok değerli dostlar,

İşçi Davası'nı çıkarmakla, Türkiye Sosyalist hareketine değeri biçilemeyecek kadar hizmet ettiğinize inanıyorum. Çünkü; işçi sınıfının biliminin, uluslararası işçi dayanışmasının ve sosyalist blokun barışçıl girişimlerinin vede bu yönde yapılan haklı savaşları desteklemesinin, anti - leninist (!) olarak nitelendirildiği şu günlerde; büyük bir eksikliği doldurduğuna inanıyorum. Bence (gerçekte de böyle) şu anda solda çıkan yayınlar arasında en doğru çizgiyi takip eden «İŞÇİ DAVASI» gazetesinin yaşaması ve yayılması için elimizden gelen herşeyi yapmak zorunda olduğumuza inanıyorum. Devamlı takip ediyorum. Birden fazla alıyor ve okuduktan sonra işçi arkadaşlarıma veriyor, köyüme gönderiyorum. Aldığım mektuplardan ve okuyan arkadaşlardan iyi intibalar alıyorum. Genellikle çok beğendiklerini ve dedikoduculuktan uzak, olaylara ve yorumlara bilimsel bir yaklaşım içinde olduğunu vede daha iyi olabileceğini söylüyorlar. Çeşitli güçlükler içinde çıkardığınıza inanıyorum. Her türlü yardıma hazırız. İzmit'e 10 gazete geliyor bundan sonra daha fazla olursa iyi olur. Çünkü bayide bazan bulunamıyor. Gerekirse dağıtımını biz de yaparız.

Başarılar, hoşçakalın.

NOT :

İshak Kafkaslı'nın dizi yazısının bir broşür haline getirilip yayınlanmasını (mümkünse) diliyorum. En çok beğendiğim sayfa orası. Bir de yine mümkünse sayfa adedinin fazlalaştırılması. Çok görevi birden yüklenmiş bir gazete, sayfa adedinin az olduğundan veya başka nedenlerden dolayı biraz eksik galiba. Ama bizim desteğimizle bu eksiklerini gidereceğine inanıyorum. Kendim ve arkadaşlarım adına bu gazeteyi başarıyla çıkardığınız için sizi kutlar, yalnız olmadığımızı tekrar dostça kanıtlarım.

Yolumuz açık, davamız hayırlı - uğurlu olsun. Başarılar, selamlar.

İZMİT/Kuruçeşme'den
bir işçi

İŞÇİ DAVASI'nı çıkartan değerli arkadaşlarım,

Gazetenizi bir arkadaştan aldım, çok hoşuma gitti. Tam benim gazetem. Yurdumda, işçi ve emekçi kitlesine böyle bir gazetenin, aydınlık yolunu ve kendi partisinin yolunu tavsiye ettiğini okudum. İşçi olmam dolayısıyla, bilhassa yabancı kapitalizmin boyunduruğu altında çalışmam, beni gazetenize (GAZETEMİZ) daha çabuk bağlı kıldı. Bağlı kılmasından dolayı bu satırlarımı hemen abone olmak için yazıyorum. Abone masraflarını bir konto (banka hesabı) veya sizler nasıl bir çözüm yolu uygun görürseniz o yolla bana gazete göndermenizi canı gönülden dilerim.

Saygılarımla.
Mehmet Şahiner
Batı Almanya'dan bir işçi

"İŞÇİ DAVASI" YÖNETİCİLERİ

Çıkarmakta olduğunuz «İŞÇİ DAVASI» gazetesini sürekli bir şekilde izlemekteyim. Temel kavramları açıklamakta, güncel olayları tahrif etmeden aktarmada ve yorumlarında izlediği doğru devrimci çizgisi yüzünden siz sayın yöneticileri içtenlikle kutlarım.

Bunun yanısıra gazetenin 47'ci sayısında yer alan bir röportaja değinmeden edemiyeceğim. Sözkonusu röportaj, Erdemir işçileriyle yapılmıştı. Sosyalist işçilerden galiba Özer Er'in «Mevcut sosyalist partiler için ne düşünüyorsunuz?» sorusuna verdiği cevap gerçeklerle tam anlamıyla bağdaşmıyordu. Seçimlerde tüm sol partilerin CHP'yi desteklediğini, böylece işçi sınıfının bağımsız çizgisinden saparak sermaye sınıfının kuyruğuna takıldıklarını söylüyor. Ayrıca silah sanayisi konusunda sol partilerin takındıkları tavırlar farklı olduğu halde bunu görmezlikten gelerek hepsini aynı kaba koydu.

Oysa durum hiçte öyle değildir.

Birkere TSİP, seçimlerde sol partilerin seçimlere katılma imkânının bulunmayışı yüzünden ilerici - demokrat, anti - faşist, anti - emperyalist adayların desteklenmesini önererek, hem seçimleri sabote etmemiş hem de doğrudan CHP kuyrukçuluğuna sapmamıştır. Bu doğru bir devrimci tavırdı.

TSİP, silahlanmaya da başından beri şiddetle karşı çıkmıştır. Sınıflı toplumda, silahlanmanın egemen sınıf olan sermaye sınıfının işine yarayacağı, emekçilere baskı ve tahakküm kurmada kullanılacağını önemle vurgulamış ve tüm ilerici, demokratik kuruluşların silahlanma çabalarına karşı çıkmasını istemiştir, istemektedir.

Bütün bunlara gözlerini yumarak, TSİP'i de öbür partiler gibi sayması en azından haksızlıktır.

Kendilerini silahlanmaya karşı çıktıkları için kutlarım. Fakat bundan böyle sol partileri eleştirirken daha dikkatli olmalarını öneririm.

Erdemir'in sosyalist işçilerine ve siz sayın gazete sahiplerine devrimci uğraşlarında başarılar dilerim.

Hamza Mert
Emek/ANKARA

MEKTUPLAR NE DİYOR

İşçi Davası'na gelen mektuplar ve İşçi Davası gazetesinin satışından edinilen izlenim, işçi sınıfı hareketinin adım adım geliştiğini gösteriyor. İşçi sınıfının öncüleri artık meselelerine sahip çıkıyorlar.

İşçiler, genel olarak yaşama ve çalışma şartlarından memnun değil. Kapitalist düzenin aksaklıklarını dile getiriyorlar. Sorumsuz sendika yöneticilerini suçluyorlar. Kimisi umutsuzluk içinde. Bize sahip çıkan var mı diye soruyorlar. Fakat kendi meselesinin bilincine ulaşan işçiler de var. İşçilerin gazetemize sahip çıkması bunun sağlam belirtileri. İşçiler, kendi sahiplerinin kendilerinden başkası olamıyacağını kavrıyorlar. İşçiler, gelişen mücadelelerinde kendilerine tutarlı bir yol gösterici arıyorlar. Özellikle öncü işçiler bunun ihtiyacını duyuyor.

İşçi Davası gazetesi, işçi sınıfına gelişen mücadelesinde ışık tutuyor. Kendisine ulaştırabildiğimiz işçiler, genellikle gazetemizi beğeniyorlar. Kendilerinden mektup aldığımız öncü işçiler de gazetemizi, tutarlı bir yol gösterici olarak kabul ediyorlar. İşçi Davası gazetesinin sosyalist mücadeledeki tavrını «en doğru» olarak kabul ediyorlar. Öncü işçiler, maocu anarşist fikirlere, eylemlere karşı çıkıyorlar.

İzmit'li işçi arkadaşımız, gazetenin yaşaması için elimizden geleni yapmak zorundayız diyor.

Bütün öncü işçiler İşçi Davası gazetesine bu şekilde sahip çıkmalıdır. İşçi Davası, işçilerin desteğiyle çıkmaktadır. İşçilerin artan desteğiyle güçlenecek ve yaygınlaşacaktır. Bütün işçiler, İşçi Davası'nı okumalı, okutmalı, abone bulmalıdır. Çevresindeki işçi olaylarını, kendi meselelerini, kendi fikirlerini gazetemize yazmalıdır. İşçi sınıfının bağımsız siyasi hareketi, ancak işçilerin aktif bir şekilde mücadeleye katılmaları, seslerini duyurmalarıyla güç kazanacaktır.

İzmit'li işçi arkadaşımız, «TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI NE YAPMALI» yazı dizisinin broşür haline getirilmesini öneriyor. İşçi Davası da bu fikirdedir. Yazı dizisi tamamlandıktan sonra, gelen eleştiriler de göz önüne alınarak, imkân nisbetinde bu yapılacaktır.

Ankara'dan mektup yazan arkadaşımız, TSİP'in CHP kuyrukçuluğu yapmadığını, savaş sanayisine de karşı çıktığını belirtiyor. Erdemir işçilerinden Özer Er'in bu konuda söylediklerini eleştiriyor. Bu konular, TSİP'in 21 - 24 Mart tarihleri arasındaki kongresinde herhalde tartışılacaktır. Gerçeğin ne olduğu, umarız orada ortaya konur.

TÜRKİYE İŞÇİ SINIFI NE YAPMALI

14

dünyada detant

Detantın kısa tanımı

Bundan evvelki «detant»la ilgili yazılarımızda «detant»ın kısa tanımını yaptık. Türkiye işçi sınıfının niçin «detant», politikasını bilmesi gerektiğini açıkladık.

Yine bundan evvelki yazılarda, genel olarak sosyalist düşüncenin savaş ve barış hakkındaki görüşlerini yazdık. Son olarak bugünkü «detant» politikasının kaynağı olan «Barış İçinde Bir Arada Yaşama» politikasına kısaca değindik.

Okuyucunun bütün bu yazıları (İşçi Davası, sayı : 45 - 46 - 47) tekrardan okuyup, konuyu hatırlamasında fayda vardır.

Şimdi biz, «detant»ın tanımını biraz daha genişletelim. «Detant» yani «yumuşama» kelimesiyle anlatılmak istenen politika şudur : «FARKLI TOPLUMSAL DÜZENLERE SAHİP DEVLETLERİN BARIŞ İÇİNDE BİRLİKTE YAŞAMASI». Daha açık bir deyimle kapitalist ve sosyalist ülkelerin silahlı savaş yoluna başvurmadan barış içinde yanyana yaşaması. Cümleyi daha da açtığımızda şu meseleler karşımıza çıkar:

Birincisi : Bu politika öncelikle birbirine zıt sistemlere sahip ülkeler için geçerlidir. Hatta bugün, birbirine zıt iki sistem için geçerlidir. Kapitalist sistem ile sosyalist sistem. Ve bu sistemlere dahil ülkeler.

Burada şöyle bir soru akla gelebilir : Aynı sistem içindeki ülkelerin silahlı çatışmaya girişmesi «barış içinde bir arada yaşama» politikasıyla ilgilimidir, değilmidir? Örneğin Türkiye ile Yunanistan arasındaki bir savaş çıkması halinde durum ne olacaktır? «Yumuşama» politikasının savunucusu olan sosyalistler ne yapacaktır? «Farklı toplumsal düzenlere sahip iki devletin çatışması söz konusu olmadığına göre bizi ilgilendirmez» mi diyeceklerdir? Hayır...

Hernekadar öncelikle «farklı toplumsal sistemlere sahip devletlerin barış içinde birlikte yaşaması» söz konusu ise de, sosyalistler her türlü savaşı değerlendirmek zorundadırlar. Ve haksız savaşlara (İşçi Davası, sayı : 45) karşı çıkmak zorundadırlar. «Yumuşama» politikası artık bütün dünya ülkeleri için düşünülmelidir. Sosyalistler bu politikanın sınırlarını genişletmek için aktif bir mücadele yürütmelidir.

İkincisi : «Barış içinde bir arada yaşama» politikası, «devletler arasındaki uyuşmazlıkların ve çelişkilerin savaş yoluyla veya kuvvet tehtidiyle çözülmemesi» demektir Anlaşmazlıkların barışçı yollarla, karşılıklı görüşmeler yoluyla çözümlenmesi demektir. Bunun doğal bir sonucu, öncelikle dünya savaşına meydan vermemektedir. Buna bağlı olarak atom silahlarının yapımının durdurulması söz konusudur. Hatta mevcutlarının yok edilmesi gerekir.

Detant maddi bir durumdur

«Farklı toplumsal düzenlere sahip devletlerin barış içinde birlikte yaşaması» politikası, bugün, maddi bir gerçek haline gelmiştir. Yaşanan ve uygulanan bir politika haline gelmiştir. Amerika devlet başkanı Ford «artık yumuşama kelimesini kullanmıyacağını» söylese bile bu, böyledir. Nitekim aynı Ford, daha sonra «Amerika ile Sovyetler Birliği arasındaki politikada bir değişiklik olmıyacağını» açıklamak zorunda kalmıştır. Demek ki «detant» yani «yumuşama» politikası bazı devlet yöneticilerinin kabul veya reddine bağlı bir durum değildir. Kimse bu politikayı yok sayamaz.

Ancak bu politikayı kendileri bakımından yanlış bulanlar vardır. Bu politikaya karşı çıkanlar vardır. Hem kapitalist sisteme dahil devlet yöneticileri arasında hem de sosyalist sisteme dahil devlet yöneticileri arasında bu politikaya karşı çıkanlar vardır. Karşı çıkmak bile bir anlamda «yumuşama» politikasının maddi gerçeklik haline geldiğini kabul etmektir.

Detant tarihi bir süreçtir

«Farklı toplumsal düzenlere sahip devletlerin barış içinde birlikte yaşaması» politikası 1970 yılından sonraki durumlara bakılarak anlaşılamaz. Bu meselenin son durumuna bakarak hüküm vermek sosyalistlerin metoduna aykırıdır. Bu olay başlangıcından itibaren geçirdiği gelişmelere ve değişmelere bakılarak anlaşılabilir. «Barış içinde bir arada yaşama» politikası da ancak böyle anlaşılabilir. Tarih içinde geçirdiği gelişmelere bakılarak anlaşılabilir.

Gerçekten, bazılarının zannettiği gibi «barış içinde bir arada yaşama» son yıllarda ortaya çıkmış bir politika değildir. Yepyeni bir politika ve kavram değildir. Sovyet aleyhtarı bazı sözüm ona sosyalistlerin iddia ettiği gibi bu politika, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin bundan evvelki genel sekreteri Kuruçev'in ortaya attığı bir politika değildir. Kuruçev'in ve ondan sonra gelenlerin ileri sürdüğü ve savunduğu bir politika değildir. «Farklı toplumsal düzenlere sahip devletlerin barış içinde bir arada yaşaması politikası, Sovyet Komünist Partisi'nin ve Sovyet Devleti'nin kurucusu Lenin'in ortaya attığı ve ondan sonra gelen Stalin'in daima savunduğu bir politikadır.

Bugün, Çin Halk Cumhuriyeti yöneticileri ve onların bütün dünyadaki taraftarları (Maocular), kendilerinin Lenin ve Stalin taraftarı olduklarını söyliyerek «barış içinde bir arada yaşama» politikasına karşı çıkıyorlar... Bu politika sanki Kuruçev ve bugünkü genel sekreter Brejnev tarafından ortaya atılan yepyeni bir politika imiş gibi davranıyorlar. Ve bu görnüşten kalkarak «yumuşama» politikasına karşı çıkıyorlar. Ve bu politikanın savunucusu olan Sovyet yöneticilerine ve Sovyet işçi sınıfına saldırıyorlar, küfür ediyorlar.

Bu düşünceler tamamen yanlıştır. Lenin ve Stalin adına «barış içinde bir arada yaşama» politikasına karşı çıkılamaz. Çünkü bu politikanın ilk kurucusu ve başından sonuna kadar savunucuları Lenin ve Stalin'dir. Ancak olayları tarihi gelişiminden kopararak ele alanlar böyle yanlışlıklar yapabilirler.

Şu halde ancak Lenin ve Stalin'e karşı çıkarak, onların görüşlerine karşı çıkarak «barış içinde birlikte yaşama politikasına» da karşı çıkılabilir. Ya da en azından, günümüzün şartlarının çok değiştiği, bu bakımdan Lenin'in «barış» hakkındaki görüşlerinin hükmü kalmadığı söylenebilir.

Bu durumda biz, kim olursa olsun, «barış içinde bir arada yaşama» politikasına karşı çıkanların, aslında Lenin ve Stalin'e karşı olduklarını rahatça söyliyebiliriz. Bunu yapanlar kendilerine «sosyalist» deseler bile netice değişmez. Onlar kendilerine ne sıfat takarlarsa taksınlar Marks, Lenin ve Stalin'in fikirlerine inanan kişiler olamazlar. Kaldı ki böyle yapanlar, genellikle, daha bir çok meselede bilimsel sosyalizmin temel kavramlarına karşı çıkarlar. Bugün açıkça bilimsel sosyalizmin kurucularına karşı çıkmıyorlarsa bu onların inancından değil, sosyalizmin büyük ustalarının dünya çapındaki ideolojik ve politik üstünlüğünden çekinmelerinden ileri gelmektedir. Onları nasıl anlamamız lazım geldiği İşçi Davası gazetesinin 40'cı sayısında kısaca anlatılmıştır.

Sonuç olarak diyebiliriz ki: bugün, «barış içinde bir arada yaşama» politikasına karşı olmak, özünde sosyalizme karşı olmaktır. Her geçen gün hayat bu düşünceyi doğrulamaktadır. Hatta kişi olarak «yumuşama» ya karşı olduklarını söyliyenlerin, günlük hayatta sosyalist çalışmadan, sosyalist yaşama tarzından nekadar uzak olduklarını ve giderek sosyalist mücadeleden tamamen uzaklaştıklarını görebiliriz.

«Detant» deyimi, «Farklı toplumsal düzenlere sahip ülkelerin barış içinde bir arada yaşama» politikasının, «soğuk savaş» döneminden sonra yeniden canlandırılmasıdır. Hatta bu politika, Marks ve Engels tarafından kurulan bilimsel sosyalizmin «savaş ve barış» hakkındaki tezlerinin bir devamıdır.

Barış içinde bir arada yaşama ne zaman ortaya çıktı

«Farklı toplumsal düzen» den kastedilen, kapitalist ve sosyalist toplum düzenleridir. Bilindiği gibi ilk sosyalist iktidar 1917 Kasım'ında Rusya'da kurulmuştur. Ve bu politika ilk defa (bugünkü anlamıyla) Rusya'da, Lenin tarafından ortaya atılmıştır. Bu politikanın ortaya çıkması ve gelişmesi Sovyet Sosyalist iktidarının tarihi gelişimi ile sıkı sıkıya bağlıdır.

Bu sebepten, «barış içinde bir arada yaşama» politikasının hangi somut durumlarda ortaya çıktığı ve bugünkü «yumuşama» dönemine nasıl gelindiğini anlamak için Sovyetler Birliği tarihini ve özel olarak Sovyetler Birliği Komünist Partisi tarihini çok iyi incelemek gerekir. YUMUŞAMA YENİ BİR POLİTİKA DEĞİLDİR. YENİ OLAN DÜNYANIN BUGÜNKÜ YENİ GÜÇ DENGESİDİR.

Sovyet iktidarında ihtilalin aldığı ilk kararlar

7 Kasım 1917 günü sabahı, Kerenski kaçmış, geçici hükümet devrilmiş bulunuyordu. Aynı gün, sabah 10'da Petrograd Devrimci Askeri Komitesi tarafından yayınlanan bir çağrıda Lenin, Rusya vatandaşlarına şöyle sesleniyordu:

«Geçici hükümet düşürülmüştür: Devlet iktidarı işçi ve asker temsilcilerinin eline geçmiştir. Halkın uğruna mücadele ettiği dava: yani **hemen demokratik bir barış sağlanması** davası kazanılmıştır. Köylülerin toprağa sahip olması, üretim üzerinde işçi kontrolü ve Sovyetler Hükümeti kurulması davası kazanılmıştır.»

Aynı gün Sovyetler Kongresi toplandı. Bu kongre de Lenin'in yaptığı ilk konuşma «barış» meselesiyle ilgiliydi. Bu konuşma üzerine kongrenin oy birliğiyle kabul ettiği «BARIŞ KARARNAMESİ», Sovyet hükümetinin toprak ilhakını gözeten bütün fetih andlaşmalarından tamamen vaz geçtiğini bildiriyor ve birbiriyle savaş halinde bulunan bütün halklara ve bütün hükümetlere, genel, adil ve demokratik bir barış için, derhal müzakerelere girişilmesini teklif ediyordu. Savaşı «insanlığa karşı işlenmiş en büyük suç» olarak tanımlıyan bu ilk resmi Sovyet belgesi, böylece, Lenin'in, «farklı sosyal sistemlere sahip ülkelerin barış içinde bir arada yaşama» imkânı üzerindeki fikrini açıkça ifade etmiş oluyordu.

Böylece dünyada ilk defa sosyalist devrimi gerçekleştiren Rusya işçi sınıfının, uluslararası alanda aldığı ilk karar «barış kararı» oluyordu. Bunun, sosyalist iktidarın niteliği bakımından büyük önemi vardır. Ve Lenin'in, iktidarı eline alan işçi sınıfının kongresinde ilk konuşmayı «barış» üzerine yapmasının büyük önemi vardır. Bu tarihi durumlar bilinmeden ve anlaşılmadan «barış içinde bir arada yaşama» politikası anlaşılamaz.

Brest - Litovsk barışı

«Toplumsal hayatın bütün alanlarında gerçekleştirilen devrimci dönüşümler Sovyetler iktidarını güçlendiriyordu. Ama Sovyet iktidarının sağlamlığı sadece ülke içindeki duruma bağlı değildi. Uluslararası ilişkiler de önemliydi. Almanya ile savaşın devamı sovyet iktidarı için bir tehlike kaynağıydı.» (100 soruda EKİM İHTİLALİ - Kenan Somer - Sol yayınları)

Sovyet hükümeti «barış kararnamesiyle» bütün savaşan ülkelere barış teklifinde bulunmuştu. Fakat 1. dünya savaşında Almanya ile savaş halinde olan ve savaşın başında Çarlık Rusya'sının dostu olan İngiltere, Fransa ve Amerika gibi ülkeler barış teklifini reddettiler. Bu durumda genel bir barış sağlanamadı. Bunun üzerine, Sovyet hükümeti Almanya ile barış görüşmelerine girişti.

Görüşmeler Brest - Litovsk isimli bir sınır şehrinde yürütüldüğü için, bu anlaşmanın adı Brest - Litovsk barışı olmuştur. «Barış içinde bir arada yaşama» politikasını anlamak için bu görüşmeleri çok iyi bilmek gerekir. Hangi şartlarda barış yapıldı. Barış görüşmelerine kimler hangi gerekçelerle karşı çıktı. Aşağı yukarı bugün «yumuşama» politikası üzerinde yapılan tartışmaların tamamı bu görüşmeler sırasında yapılmıştır. Ve Lenin başından sonuna kadar ısrarla, her ne pahasına olursa olsun «barış» yapılmasını istemiştir. Uluslararası alanda «farklı toplumsal düzenlere sahip ülkelerin barış içinde bir arada yaşaması» gerektiğini savunmuştur.

Almanlar, Sovyet Rusya'ya ağır, haysiyet kırıcı şartlar kabul ettirmek istiyorlardı. Fakat genç Sovyetler Cumhuriyetini kurtarmak için, bu ağır şartları kabul etmek zorunluluktu. Memleket ekonomisi mahvolmuş, ordunun gücü tükenmiş, işçi ve köylülerde devrimci bir savaşa gidecek hâl kalmamıştı. Devrimi kurtarmak, sovyet iktidarını güçlendirmek emperyalist saldırılara karşı ülkeyi savunabilecek yeni bir ordu kurmak için bir soluk almak, bir barış dönemi yaşamak şarttı.

Burjuvalar, toprak sahipleri, Çarlık taraftarı subaylar ve bazı sol guruplar savaşın devamından yanaydılar. Karşı - devrimciler yani işçi sınıfı iktidarının yıkılmasını istiyenler, barış şartlarının ağırlığını bahane ederek, barış müzakerelerine karşı çıktılar. Fakat devrimci saflarda da Alman şartlarının ağırlığı nedeniyle barış müzakerelerine karşı güçlü bir muhalefet vardı.

Lenin, toprak kaybı olsa da, derhal ayrı bir barış yapılması gerektiğini savundu. Lenin'e göre, ülkenin toplumsal, iktisadi ve siyasi durumu, savaşmağa yetenekli bir ordu bulunmaması gibi sebepler derhal bir barış yapılmasını zorunlu kılıyordu.

Başta Troçki olmak üzere bir çok partili, Almanlarla barış müzakerelerinin kesilmesini öneriyordu. Onlar emperyalist Almanya'ya karşı devrimci bir savaş açılmasını istiyorlardı. Böyle bir savaşın Alman işçi sınıfını harekete geçireceğini ve Almanya'da da sosyalist bir devrimin başlıyacağını iddia ediyorlardı.

Almanlarla yürütülen barış müzakerelerinde, Sovyet delegelerinin başında Troçki bulunuyordu Almanlar kendi istedikleri şekilde barış imzalanması için bir ültimatom verdiler. Troçki, partinin ve Lenin'in emirlerini dinlemiyerek bu ültimatomu reddetti. Almanların harekete geçemiyeceğini umuyordu. Fakat tersi oldu. Barış anlaşmasının imzalanmaması üzerine Almanlar bütün cephe üzerinde taaruza geçtiler. Ve Sovyet iktidarı devrilme tehlikesiyle karşı karşıya geldi.

Sonunda Lenin'in teklifi üzerine, Almanların ilk tekliflerinden daha ağır şartlarda barış andlaşması imzalandı. Böylece Rusya halkı barışa kavuştu. Sovyet iktidarı nefes alacak bir zaman kazandı. Barış, Sovyet iktidarının güçlenmesini sağladı. Sovyet devleti, ekonomiyi düzene koymak, Kızılorduyu gerçekten kurmak, işçi sınıfı ile köylü yığınları arasındaki ittifakı daha sağlam temellere oturtmak için zaman ve imkân kazandı.

Bu dönemin teorik temelleri

Lenin'in «barış» hakkındaki görüşleri Troçki ve Buharin isimli parti ileri gelenleri tarafından eleştiriliyordu. Her ikisi de «tek ülkede sosyalizmin kurulacağına» inanmıyorlardı. Onlar, Rusya'da sosyalizmin kurulabilmesini Avrupa'da patlak verecek bir ihtilale bağlı görüyorlardı. Bunun için Almanlara karşı devrimci bir savaşa girişilmesini istiyorlardı. Lenin, onların tutumunu Sovyet iktidarı için son derece zararlı buluyordu. Lenin, onları Alman emperyalizminin ve Rus sermaye sınıfının suç ortakları olarak nitelendiriyordu.

Barış İçinde Birarada Yaşama Politikasının yaratıcısı : LENİN

Troçki olsun, Buharin'in başını çektiği sol muhalefet olsun, devrimci bir savaşı uluslararası bir görev olarak kabul ediyorlardı. Ve hatta bu görevi yerine getirmediği için, dünya ihtilalinin çıkarları açısından sovyet iktidarının kaldırılması gerektiğini ileri sürüyorlardı.

Lenin, onların, dünya devrimini «itmeye, zorlamaya» dayanan teorilerinin bilimsel sosyalizmle hiçbir ilgisi olmadığını söylüyordu Lenin'e göre devrimin gelişmesi, kapitalist ülkelerdeki sınıf çelişmelerinin şiddet derecesine bağlıdır. Proletarya diktatoryasına ilk zaferi kazandıran Sovyet Rusya işçi sınıfı, ihtilalin kazançlarını savunmalıdır. Rusya işçi sınıfı sosyalizmi kurmak için iktidarını sürdürür ve güçlendirirse, uluslararası görevini daha iyi yerine getirmiş olurdu.

Görüldüğü gibi bu dönemdeki tartışmaların ana noktası «tek ülkede sosyalizmin» başarıya ulaşıp, ulaşamıyacağı meselesidir. Daha sonraki gelişmeler ve bugün sosyalist sistemin gücü Lenin'in fikirlerinin doğru olduğunu göstermiştir. «Tek ülkede sosyalizm» görüşünün doğru olduğu ortaya çıkmıştır. Ve meselenin özü hâlâ değişmemiştir. Bugün «yumuşama» politikasına «hayır» veya «evet» demek için bu sorunun cevabını yeniden bulmak gerekir. Eğer Lenin'in «tek ülkede sosyalizm» görüşü hâlâ geçerli ise «barış içinde bir arada yaşama» politikası tamamen geçerlidir. Fakat bu durumun değiştiği, bu görüşün doğruluğunun kalmadığı iddia ediliyorsa o zaman «yumuşama» politikasına karşı çıkılır. Nitekim özellikle Troçkistler, bu noktadan kalkarak, bugün «dünya devrimi» önermekte ve «yumuşama» politikasına karşı çıkmaktadırlar.

Kapitalistlerle barış içinde bir arada yaşamanın anlamı

Rusya'da sosyalizmin kurulması bakımından barışın muhafazası büyük bir önem taşıyordu. Lenin'e göre, barışın muhafazası ve böylece bütün güçlerin ekonomik kalkınma çabalarına hasredilmesi şarttı. Bu görüşleri kabul eden parti, kapitalist devletlerle Rusya arasındaki ilişkilerin normalleşmesine büyük önem veriyordu. Örneğin Sovyet hükümeti daha 1921 yılında önce İngiltere ile sonra başka kapitalist ülkelerle ticaret andlaşmaları imzalamıştı. Sovyet hükümeti, aslında kapitalist ülkelerle geniş iktisadi ilişkiler kurarak sürekli bir barış sağlamak istiyordu.

Ayrıca Sovyet hükümeti 1922'de toplanan Cenova konferansında «silahsızlanma» meselesini ortaya atarak, silahların kısıtlanması ve zehirli gaz ve hava bonbardımanlarının yasaklanmasını istemişti. Fakat emperyalist devletler bu teklifleri reddetmişlerdi.

Böylece, Sovyet Rusya, barışın korunması ve ekonomik kalkınmanın gerçekleştirilerek, sosyalizmin kurulması için, farklı sosyal sistemlere sahip devletlerin barış içinde bir arada yaşamalarını bir zorunluluk olarak değerlendiriyor ve bütün siyasetini bu zorunluluğa göre belirlemeye çalışıyordu.

Lenin'in, Sovyetler Birliğinde sosyalizmin kurulması için ileri sürdüğü dış siyaset böyleydi. Ona göre, Sovyet Komünist Partisi, kapitalist ülkeler tarafından yapılan kuşatmayı hesaba katmalı ve emperyalist devletlerle herhangi bir silahlı çatışmayı önlemek için çaba göstermeliydi. Parti, hiç şaşmadan böyle bir dış siyaset izlemeliydi. Parti, kapitalist ülkelerle barış içinde bir arada yaşamaya ve ekonomik alanda yarışmaya önem vermeliydi. Lenin'e göre, sosyalizm, barış şartları içinde yapılan bir yarışmada mutlaka zafer kazanacaktı.

Sovyet iktidarının ilk döneminde birinci mesele «emperyalist ülkelere karşı, sosyalist devleti korumak, güçlendirmek ve zaman kazanmaktı»

İŞÇİ DAVASI

MADEN İŞÇİSİNİN MÜCADELE TARİHİ

CUMHURİYET DÖNEMİNDE MADEN İŞÇİSİ

1923 de Türkiye yeni bir döneme girdi. Cumhuriyet ilân edildi. Cumhuriyetin ilân edildiği yıllar Türkiye ve Zonguldak'ta işçi sınıfı açısından oldukça hareketli geçti.

17 Şubat 1923 de İzmir'de yapılacak İktisat Kongresine işçiler tek örgüt halinde katılmak istediler. İşçilerin İzmir İktisat Kongresinden bazı istekleri vardı. Ancak bu dönemde Devlet sermayeden yana ağırlığını koyduğundan işçi istekleri geri atıldı.

Türkiye'de işçiler tek örgüt olarak birleşmek için yoğun çaba içindeydiler. Ve bu arada bazı işçi örgütleri vardı. 1923 de kurulan «İstanbul Amele Birliği» gibi. İstanbul Amele Birliği, Zonguldak ve Balya - Karaaydın Amele Birlikleri'nin katılmaları ile «Türkiye Amele Birliği» ni meydana getirdi. Ancak bu birlik 1924 yılının ilk aylarına kadar yaşadı.

1924 yılı Ağustosunda işçilerin tek bir örgüt'de toplanmasını sağlamak için bazı sosyalistlerin önderliği altında «İşçileri Yükseltme Derneği» (Amele Teali Cemiyeti) kuruldu. Bu örgüt işçi sınıfı adına başarılı çalışmalar yaptı. Ancak işçi sınıfı adına yapılan bu çalışmalara tahammül edemeyen ve sermayeden yana ağırlığını koyan hükümet «İşçileri Yükseltme Derneği» ni kapattı. 1927 yılında kapatılan bu örgüt'ün yönetim kurulu üyeleri ile 150 aktif üyesi tutuklandı. Binası da yağma edildi.

Kısacası, işçiler savaşın bitmesini bile beklemediler. Hemen kendi aralarında örgütlenmeye başladılar. Ancak Cumhuriyet iktidarının tepkisi çok sert oldu. İşçi örgütlerinin içine sermayenin ajanlarını soktular. Sahte örgütler kurdular. Yine de baş edemeyince bütün örgütleri yasak ettiler. Bu iş için o sıralardaki «doğu isyanı» nı bahane ettiler. 1925 tarihinde «sükûneti sağlama kanunu», diye bir kanun çıkardılar. Ve sıkı yönetim uyguladılar.

ZONGULDAK HAVZASINDAKİ GREVLER :

Zonguldak havzasında «Ereğli Şirket-i Osmani» si işçiyi ağır şartlar altında çalıştırmaya devam ediyordu. Bu nedenle 1923 yılında Havzada ard arda grevler oldu.

İlk Grev bu şirketin Asma ocağında 7 Temmuz 1923 de yapıldı. Yöneticiler bundan önceki hareketleri basit bir işi [illegible] (tatil-i eşgal) olarak kabul ederlerken bu harekete Grev diyebildiler.

Grev'in gerekçesi yevmiye ve ceza konularıdır. Asgari ücret konusunda kanun vardı. Şirket yevmiyeyi «araba kesenesi» olarak veriyordu. Ancak şirket arabaları kendi memurlarına saydırmaktaydı. İşçiler bu sayımın doğru yapılmadığı için sayımda kendi temsilcilerinin de bulunmasını istediler. Bir de Şirket yöneticileri tarafından keyfi cezalar yapılmaktaydı. İşçilerin isteği kabul edildi ve Grev'e son verildi.

İlk Grev'in ardından, hemen 5 gün sonra Asma'da çalışan işçilerin tekrar greve gittiklerini görüyoruz. Şirket ilk greve katılan işçilere ceza vermişti. Bu nedenle yapılan ikinci grev 48 saat sürdü. Hükümet ilgilileri işçileri ocaklara girmeye ikna ettiler.

Hükümet bu grevlerden sonra «Amele Kanunu» nun tatbiki için bazı tedbirler aldı. Ancak Ereğli şirketi işçiyi bildiği gibi çalıştırmaya devam etti. Şirketin bu çalışmaları karşısında işçiler örgütlenme çalışmalarını hızlandırdılar. Ve direniş komiteleri kurdular.

Nitekim 5 Ağustos 1923 de havzada bütün işçiler işi aynı anda terkettiler. İşçi istekleri şu noktalarda toplanıyordu :

— Amele Kanunu'nun 11. maddesi gereği asgari ücret ödenmelidir.

— Günlük çalışma 8 saat olmalıdır. Fazla mesai halinde iki kat ücret ödenmelidir.

— Havzada çalıştırılması yasaklanmış ecnebiler çalıştırılmamalıdır.

— İşçi isteklerinde önderlik yaptığı gerekçesi ile şirket tarafından işinden çıkarılan Emin efendi görevine iade edilmelidir.

— Haftada bir gün tatil olmalıdır.

Yukarıdaki işçi istekleri aslında Amele Kanununda yer alan haklardı. Fakat kanun tatbik edilmediği için işçiler bu haklardan yararlanamıyorlardı. Ve işçiler bu kanunun tatbik edilmesi için direniyorlardı. Ereğli şirketi işçilerin direnişini kırmak istedi. Limandaki yabancı gemilerden, yabancı atelyelerden yabancı işçi ve mühendislerle bir kadro meydana getirmek istedi. Ancak işçiler direnişlerini sürdürünce şirket, işçi temsilcileri ile masaya oturmak zorunda kaldı. Ve işçileri temsil eden «Emin efendi» haftada bir gün tatil dışındaki bütün istekleri kabul ettirdi. Böylece 4 gün devam eden grev sona erdi.

Bu grevden kısa bir süre sonra lâvvar işçilerinin direnişini görüyoruz. Lâvvar işçileri havzadaki bütün işçilerle ilişki kurarak direnişe geçerler. Fakat daha sonra hükümet bu direnişi yatıştırmıştır.

Bu dönemdeki grevler Türkiyedeki diğer işçi hareketleri ile beraberlik göstermiştir. Türkiyede 1925 yılında 32 bin işçi 10 grev yapmıştır. Ancak bunların en büyüğü Zonguldak'taki genel grevdir. Bu grev'e 12 bin işçi katılmıştır.

- Devam edecek -

İŞÇİ DAVASI: İşçilerin haftalık ekonomi ve politika gazetesi. Sahibi: Yıldırım Eryılmaz / Sorumlu müdür: Faruk Coşkun / Yönetim yeri: Nizam cad. Birlik iş hanı, kat: 3, No: 311 - ZONGULDAK. / Yazışma adresi: P.K. 68 - Zonguldak / Tel: 3886 / İstanbul bürosu: Alemdar mah. Çatalçeşme sok. Atalay iş hanı, No: 27, Cağaloğlu - İSTANBUL / Abone: altı aylık 25 Tl. yıllık: 50 Tl. / Yabancı ülkeler için abone ücreti üç katıdır / Dizgi : BAŞARAN Matbaası / Baskı : UFUK Matbaası / Telefon : 26 43 09 - Cağaloğlu - İst.

İŞÇİLER .... SENDİKALAR

RECEP KÜREKÇİ

ZONGULDAK MADEN İŞÇİLERİ SENDİKASI YÖNETİCİLERİ SENDİKA PARALARININ HESABINI VEREMİYOR

TÜRK - İŞ DENETLEME KURULU RAPORUNA GÖRE SENDİKANIN ÇEŞİTLİ KOOPERATİFLERDE VE ŞAHISLARDA MİLYONLARCA LİRA ALACAĞI VAR. BORÇLU GÖRÜLENLER İSE BORÇLARININ OLMADIĞINI İLERİ SÜRÜYOR.

Zonguldak Maden İşçileri Sendikasının çeşitli kuruluş ve şahıslardan 11 milyon 118 bin 91 lira 58 kuruş alacağı bulunduğu açıklanmıştır. Zonguldak'ta yayınlanan UYANIŞ Gazetesi, geçtiğimiz hafta sendikaya borçlu olanların listesini yayınlamıştır. Sendikaya borçlu olanlar, Türk - İş Denetleme Kurulunun ZMİ. Sendikası hakkında yaptığı mali denetleme raporunda da belirtilmiştir.

Yayımlanan Türk - İş Raporuna göre Sendikaya borçlu olanlar şunlardır :

E. K. İ. Sigortalı İşçileri Yapı Kooperatifi	38.320,63	Lira
Karaelmas Yapı Kooperatifi	1.066.937,33	»
Birlik Yapı Kooperatifi	400.462,40	»
Maden İşçileri S. 2. Yapı Kooperatifi	497.542,05	»
Bahçelievler Yapı Kooperatifi	959.008,45	»
Kozlu İşçileri Yapı Kooperatifi	1.826.240,41	»
Altın Siteler Yapı Kooperatifi	265.520,34	»
Yeşilyurt Yapı Kooperatifi	1.165.639,67	»
İkinci Birlik Yapı Kooperatifi	101.299,96	»
Yenice Bucağı Yapı Kooperatifi	568.480,03	»
Kozcağız Yapı Kooperatifi	388.618,55	»
Eczacı Kalfaları Yapı Kooperatifi	24.000.00	»
Çaycuma Filizevler Yapı Kooperatifi	355.200,00	»
Z. İl ve İlçeler Yapı Kooperatifi	200.000,00	»
Maden Başçavuşları Sendikası	100.000,00	»
Sadullah Emre	31.579,92	»
Nahit Akgün	28.644,00	»
Nihat Baş	477.000,00	»
Nurettin Akyüz	125.000,00	»
İsmail Çubukçu	16.503,40	»
Kemal Koçak	14.364,00	»
Ahmet Yılmaz	15.000,00	»

Sendikanın alacaklı göründüğü Kooperatiflerden 7 tanesinin herhangi bir faaliyeti olmadığı da raporda belirtilmiştir. Bu kooperatiflerin başında da 1 milyon 826 bin 240 lira borçlu olan Kozlu Yapı İşçileri Kooperatifi gelmektedir.

Bu arada Karaelmas Yapı Kooperatifi Başkanı Celâl Kararslan, 2. Yapı Kooperatifi Başkanı Cevdet Balık birer açıklama yaparak sendikaya borçlu olmadıklarını söylemişlerdir. Bu duruma göre Sendikanın çeşitli kooperatifler ve şahıslar üzerindeki alacaklı olarak gösterdiği paraların nerede olduğu belli değildir.

Ayrıca Sendikanın Zonguldakspor'dan 3 milyon 865 bin 513 lira 28 kuruş alacağı vardır. Bu borç, işçilerden her gün kesilen 25'er kuruşlarla sendikaya ödenmektedir.

Geçen sayımızda Sendika İcra Kurulu üyelerinin beşi hakkında dava açıldığını yazmıştık. Bu davayı açan savcının iddianamesine göre Mehmet Tezer'in 643 bin 516 lira; Yusuf Ziya Kara'nın 2 milyon 290 bin lira; Kemal Kuyumcu'nun 272 bin lira; İhsan Dikenli 49 bin lira parayı avans olarak sendikadan almışlardır. Bu paraları kullandıktan sonra haklarında denetim yapılacağını öğrendikten sonra sendikaya iade etmişlerdir.

İspanya'daki protesto gösterilerinden bir an görülüyor.

İSPANYA'DA GENEL GREV

İspanya'da işçi sınıfının demokrasi mücadelesi bütün ülkeye yayılmaktadır. Önceki hafta Vittorya kentinde işçilerin başlattıkları gösteriler Genel Greve dönüşmüştür. İşçi sınıfı bütün ülkede yürüttüğü Genel Grevle hükümetin işçiler üzerinde uyguladığı baskı ve şiddet politikasını protesto etmiştir. İşçi sınıfının yasal çalışması engellenen siyasal ve ekonomik örgütleri hükümetin kendi istediği şekilde demokrasi uygulamasına karşı çıkmışlardır.

İspanya Komünist Partisi ve sosyalist partiler ile sendikalar geçen hafta Genel Grevin yanı sıra protesto gösterileri düzenlemişlerdir. Bu gösterilere yalnız Bilbao kentinde 500 bin işçi katılmıştır. Madrit kentinde de 10 bin sanayi işçisi Komünist Partisinin çağrısına uyarak işlerine gitmemişlerdir. Bu işçiler, diğer fabrikalara da giderek buralarda çalışan arkadaşlarını protesto gösterilerine katılmaya çağırmışlardır.

Bu arada, İspanya'daki baskı rejiminden hoşnut olmayan ev kadınları, doktorlar, gazeteciler, sanayide çalışan diğer ücretliler, öğretmenler, sanatcılar ve hatta polisler de gösterilere katılmışlardır. Ayrıca ordu içinde de muhalefet partilerine yakınlaşan subay ve erlerin sayısı da giderek artmaktadır. Nitekim eski bir faşist olan Navarro hükümeti geçen hafta muhalefete yakın 9 subayı tutuklamıştır. Bu subayların orduyu böldüğü gerekçesiyle cezalandırılmaları istenmiştir. Navarro Hükümetinin bu tutumu da protesto gösterilerinin artmasına yol açmıştır.

Hükümet ise genişleyen toplumsal muhalefetin gücünü bölmek için çeşitli yollara başvurmaktadır. Navarro Hükümeti son olarak yaptığı açıklamada seçimlerin 1977 yılında yapılacağını bildirmiştir. Ancak Komünist Partinin seçimlere katılmasına ve İspanya'da serbest çalışma yapmasına izin verilmiyeceğini açıklamıştır. Böylece işçi sınıfının siyasal haklarının kısıtlı olduğu bir sermaye demokrasisine destek sağlamak istemektedir. İşçi sınıfının diğer emekçi tabakalarla sağlamaya çalıştığı birliği parçalamak istemektedir. İspanya işçi sınıfı bu oyunu bozmaya çalışmaktadır.

AMERİKA'DA İŞ CİNAYETİ

Amerika Birleşik Devletlerinde 15 maden işçisi göçük sonucu toprak altında kalmıştır. Amerika'nın Kentucky (Kentaki) kenti yakınlarındaki kömür madeni ocağında geçen hafta bir patlama olmuş ve ocak göçmüştür. Patlamanın olduğu yerde çalışan işçilerden 15'i toprak altında kalmıştır

Göçükten sonra meden ocağında sıkışıp kalan işçilere bir haftalık çalışmaya rağmen ulaşılamamıştır. Bu durum karşısında işçilerin hayatlarından ümit kesilmiştir.

İşletme yetkilileri yer altında kalan işçilerin göçüğün olduğu kısma 600 metre uzakta olduklarını söylemişlerdir. Bu mesafenin çökme sonucu taş ve toprakla dolduğunu ve bu yüzden maden işçilerine ulaşılamadığını açıklamışlardır.

Son olarak, Kanada'nın Montreal şehrinde kurulmakta olan olimpiyat köyü tesislerinin yapımı sırasında dört işçi daha yüksekten düşerek ölmüştür.

YORUM

İspanya'da işçi sınıfının faşist iktidara karşı verdiği mücadelede başı sanayi işçileri çekmektedir. İşçi sınıfı partisinin en çalışkan ve bilinçli unsurları sanayi işçilerinin içindedir. İşçi sınıfının yığınlar halinde düzenlediği miting ve gösterilere diğer emekçi kitleler de katılmaktadır. Böylece işçi sınıfı hem ekonomik hakları için hem de siyasi hakları için mücadele ediyor. Kurulması yasaklanan sendikaların serbest çalışmasının sağlamak için mücadele ediyor. Günümüzde İspanya'da işçi sınıfının sürdürdüğü mücadele siyasi mücadele verilmeden ekonomik mücadelenin de başarısız kalacağına açık bir örnek teşkil etmektedir.

Oysa Türkiye'de sendikalarda yönetici durumda olanların çoğu burjuva partilerinin siyasetine sırtını dayamıştır. Bu sendika ağaları, işçi sınıfının kendi siyasi mücadelesini vermesini engelemeye çalışmaktadır. Sermaye sınıfının hizmetinde olan bu tip sendikacılara karşı Türkiye'nin çeşitli yerlerinde muhalefet yürütülmektedir. Ancak bu muhalefetin yürütüldüğü çoğu yerde öncü işçiler sosyalist olduklarını, işçi sınıfının siyasi mücadelesini benimsediklerini söylemekten çekinmemektedirler. Böylece sendika içindeki mücadeleyi, dar sendikacılık hesapları içinde tutmuş olmaktadırlar. Sendika ağalarının tuzaklarına düşmüş olmaktadırlar. Maden işçileri aynı tuzağa düşmekten kaçınmalıdır.

Zonguldak Maden İşçileri Sendikası yöneticilerinin durumu ortadır. Maden işçisinin ekonomik mücadelesine önderlik etmek bir yana, işçilerin sendikasına verdiği paraların bile hesabını verememektedirler.

Ancak bu kişilerin bu duruma düşmesi sadece kötü niyetlerine bağlanamaz. İşçi sınıfının sendikal mücadelesine işçi sınıfı bilincine ulaşmış, bilgili, dürüst öncü işçiler önderlik edebilir. Sosyalist nitelikli öncü işçilere sendika içi muhalefette önemli görevler düşmektedir. İşçi sınıfının kendi gücüne, sosyalist düşünceye inanan bütün öncü maden işçileri bu muhalefetin başına geçmelidir. Maden işçisine kendi sendikasına sahip çıkması için önderlik etmelidir. Ve bunu yaparken de işçilerden savunduğu sosyalist düşünceyi asla saklamamalıdır.

RECEP KÜREKÇİ